

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 80376800

37 An ignorantia facti excuset ab obligatione legis irregularitatem inducentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

QVAESTIO XXXVII.

An ignorantia facti excuset ab obligatione legis irregularitatem inducentis.

CASUS.

TITIVS, cum Corruptam duxisset, putans, se Virginem ducere; post mortem Vxoris ad sacros Ordines promotus est, & beneficium quoddam parochiale obtinuit. Post obtentum autem beneficium certo agnouit se duxisse Corruptam, statimque dubitare coepit, an ab Ordinum vsu abstinere teneretur. Quæritur; An verè fuerit irregularis, stante ignorantia inuincibili, quod eius Vxor non esset Virgo.

SUMMARIVM.

1. Examinantur cause à legis obligatione excusantes.
2. Titius ex bigamia ignorata irregularitatem contraxisse videtur.
3. Sicut illam non contrahit occidens hominem, putans esse feram.
4. Vel saltem inuincibiliter ignorans esse hominem.
5. Actiones, ob quas irregularitas incurritur, esse debent humana.
6. Illam tamen verè contraxit.
7. Verè habuit defectum significationis vnica vnionis Christi cum Ecclesia.
8. Hic defectus sequitur ex mero acto.
9. Nec vllam cognitionem requirit.
10. Neque hac irregularitas incurritur tanquam pœna.
11. Sicut multa matrimonii impedimenta non contrahuntur tanquam pœna.
12. Defectus lenitatis cur requirat notitiam homicidii.

13. Ad irregularitatem ex bigamia sufficit copula voluntaria cum corrupta.
14. Omnes irregularitates ex defectu incurruntur etiam sine cognitione.
15. Irregularitas ex bigamia incurritur etiam ab infideli.
16. Non tamen ex fornicatione, neque ex sponsalibus.

RATIONES DVBITANDI.

CVM Lex præsertim humana non obliget absolutè, sed solùm, quando moraliter impleri potest, consequenter admittit causas ab eius obligatione excusantes. Harum ergo aliquas examinare, non erit inutile; ex eis enim quid de aliis similibus dicendum sit, colligi facilè poterit.

Primo; Itaque quæri solet, an ignorantia inuincibilis excuset ab obligatione legis irregularitatem inducentis. Aliqui enim voluerunt illam excusare. Ideoque

que Titium ex bigamia ignoratà irregularitatem non contraxisse. Ita *P. Ledesma qu. 66. de matrim. ar. 3. Sà. Verbo, Irregular. bigam. num. 3. Palatius in 4. d. 27. d. 4.*

4 Primò: Quia occidens hominem, putans esse feram, nullam contrahit irregularitatem; Ergo neque ducens Corruptam, putans esse Virginem, ullam contrahet irregularitatem; Si enim ignorantia inuincibilis excusat in primo casu ab irregularitate, nulla est ratio, cur non excuset etiam secundo.

5 Secundo: Quia non minus homicidium etiam iustum, ut in bello iusto, vel à iustitiæ Ministro commissum, habet secum annexam irregularitatem ex defectu lenitatis, quam habeat matrimonium cum Viduà, vel corruptà ex defectu significationis vnica coniunctionis Christi cum Ecclesià. Sed ignorantia inuincibilis, quod ille, qui occiditur, sit homo, excusat ab irregularitate ex defectu lenitatis. Ergo etiam ignorantia inuincibilis, quod illa, quæ ducitur, sit corrupta, excusabit ab irregularitate ex defectu significationis Sacramenti.

6 Tertiò: Quia actiones, ob quas incurritur irregularitas, debent esse humanae, & consequenter liberae ac voluntariae, irregularitas enim incurritur ab homine, quatenus rationalis est, non verò quatenus sensitivus aut vegetativus. Ergo ad contrahendam irregularitatem ex bigamià, necessariò requiritur diuisio voluntaria ac libera propriæ carnis in plures; sed Titius accedens ad Vxorem, ignorans esse corruptam, nunquam liberè carnem suam diuisit in plures. Ergo nunquam fundamentum præbuit irregulari-

tati. Ignorantia enim inuincibilis tollit voluntarium.

RESOLUTIO.

Respondetur tamen: Titium verè fuisse irregularem. *Suarez d. 45. sess. 3. num. 15. Sanchez lib. 7. matrim. d. 84. nu. 15. Layman lib. 1. tract. 5. p. 5. cap. 6. num. 3. Auila p. 7. d. 8. dub. 1. Nauarr. cap. 27. num. 195. Barbosa alleg. 49. nu. 9. & alii apud istos.*

Primò: Quia Titius ducens, quamuis ignoranter corruptam verè habuit defectum significationis vnica vnionis Christi cum Ecclesià. Hæc autem irregularitas non contrahitur propter aliquod delictum, sed solum propter hunc defectum significationis vnica vnionis Christi cum Ecclesià, qui æquè datur, siue aditus scientia, siue ignorantia.

Secundo: quia defectus significationis, sequitur ex mero facto; ex eo scilicet, quod quis ducat corruptam; ex eo enim præcisè, iam copula illa non representat amplius vnica vnionem Christi cum Ecclesià per incarnationem; cum ipsa iam non sit vna copula, sed saltem virtualiter multiplex, quam tamen vnionem significare debet matrimonium. Sicut ergo ex metu facto confurgit defectus significationis, neque ad hoc requiritur vlla cognitio; ita ex mero facto incurritur hæc irregularitas, & consequenter etiam sine cognitione, & cum ignorantia inuincibili, *cap. Debitum de bigamis, & Trid. sess. 23. cap. 17. resor.*

Tertiò: Quia ideo irregularitas orta ex defectu natalium, incurritur sine

vlla cognitione, quia à iure est annexa defectui natalium, qui vt incurrarur, nullam cognitionem requirit; sed ab eodem iure est annexa, etiam matrimonio habenti defectum significationis Sacramenti, qui defectus contingere potest sine vlla cognitione. Ergo hæc etiam irregularitas incurritur sine vlla cognitione.

I 1 Quarto: Quia irregularitas, quæ incurritur propter bigamiam, non incurritur tanquam pœna, sed tanquam merum impedimentum annexum ab Ecclesia secundo matrimonio, propter defectum significationis Sacramenti, ob diuini cultus reuerentiam ac decentiam. Ergo nulla requiritur cognitio, vt incurrarur, sed incurri potest etiam cum ignorantia inuincibili; Ideo enim requiritur cognitio, quando incurritur, vt pœna, quia tunc incurritur propter delictum; hoc autem dari non potest sine cognitione, cum sine hac delictum non sit voluntarium ac liberum, & consequenter, nec delictum; sed quando incurritur, vt merum impedimentum, non incurritur propter vllum delictum. Ergo tunc ad illam incurrendam, non requiritur vlla cognitio.

I 2 Quinto: Quia impedimenta matrimonium dirimentia, quæ non incurruntur vt pœnæ, sed vt mera impedimenta; vt sunt consanguinitas, affinitas, cognatio spiritualis, &c. incurruntur etiam cum ignorantia inuincibili; Ergo etiam irregularitates, quæ incurruntur, vt mera impedimenta ad Ordinum susceptionem vel vsum propter decentiam incurrentur etiam cum ignorantia inuincibili; nulla enim est ratio, cur ad eas incurrendas requiratur cognitio,

OBIECTIONUM SOLVTIO.

AD rationes in contrarium respondentur: ad primam & secundam; disparitatem esse, quia defectus perfectæ lenitatis, cum reperitur in Occisore iusto, dari non potest sine cognitione occisionis. At defectus significationis vnicæ vnionis Christi cum Ecclesia, æquè inuenitur in matrimonio, quo ducitur corrupta, siue ad sit scientia, quod illa sit corrupta, siue non adsit; defectus enim significationis Sacramenti nullo modo penderet à cognitione, sed exmero facto; ex eo scilicet, quod matrimonium non sit vnicum, sed multiplex, siue formaliter, siue virtualiter, quod est merum factum. Ius autem Canonicum huicmero facto irregularitatem annexuit, ob reuerentiam ac decentiam diuini altaris ministerii.

Ad tertiam Respondetur: Ad hanc irregularitatem incurrendam satis esse, quod illa copula fuerit in se humana, voluntaria ac libera, nec fuisse yllo modo necessariam cognitionem, quod Vxor esset corrupta, quia hæc irregularitas non contrahitur ex voluntaria ac libera diuisione propriæ carnis in plures, sed ex diuisione simpliciter; quælibet enim diuisione sufficit ad tollendam significationem Sacramenti, ex cuius significationis defectu oritur hæc irregularitas.

COROLLARIA.

Colligitur ex dictis primò: Omnes ferè irregularitates, quæ oriuntur
ex

ex defectu ; vt quæ incurritur ex defectu ætatis , ex defectu natalium , ex defectu corporis , &c. incurri etiam cum ignorantia inuincibili , quia incurritur tanquam merum impedimentum ad Ordinum susceptionem , vel usum , ob solam diuini cultus decentiam. Ad has autem incurrendas nulla requiritur cognitio.

16 Secundò : Hanc irregularitatem incurri etiam ab Infideli , qui in infidelitate plura matrimonia contraxit , vel vnum virtualiter multiplex cum non Virgine , dum ad fidem conuertitur : Quia baptismus , sicut tollere non potest pluralitatem matrimoniorum , ita tollere non potest defectum significationis Sacramenti , cui irregularitas est annexa. Non incurritur autem irregularitas ex defectu lenitatis

propter homicidium iustum , commissum ante baptismum , quia ita statuitur à iure , *c. Si quis viduam. d. 30. & c. Si quis post baptis. d. 51.* Irregularitas autem non incurritur , nisi sit in iure expressa , *c. Is qui de sent. excomm. in 6.*

17 Tertio : Neque multiplicatas fornicationes , neque sponsalia multiplicata , etiam copulà secutà sufficere ad incurrendam irregularitatem ex bigamià , quia neque fornicatio , neque sponsalia significant coniunctionem Christi cum Ecclesia per incarnationem , sed sola matrimonii consummatio , *cap. Acutius 28.* Vnde qui plures habuit Concubinas , non propterea est irregularis , si matrimonium cum Virgine consummauit , *c. Quia circa. de bigamis.*

QVAESTIO XXXVIII.

An periculum infamiae semper excuset à legis obligatione.

C A S V S.

1 **D**IDACVS Olyssipone notorius Clerici percussor Romam profectus , vbi eius excommunicatio communiter ignorabatur , die quadam solemnè ad Ecclesiam accessit , vt ibi publicè Eucharistiam cum aliis reciperet. Accidit autem , vt Eucharistiam tunc ministraret Sacerdos , cui ipsius excommunicatio nota erat. Hic ergo illum publicè præteriit , eique Eucharistiam negauit , ex quâ actione Didaco grauis infamia ac contristatio secuta est. Quæritur ; Vtrum Sacerdos mortaliter peccauerit.

S V M M A R I V M.

2 Sacerdos excommunicato occulto non videtur publicè Eucharistiam negare potuisse.

3 Excommunicatus ibi famam suam retinebat.

4 Eius excommunicatio ibi erat occulta.

5 Ideoque publicè vitari non poterat.

6 Sine eius infamia ac contristatione.

7 Quot